

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs VIII. De altera regulæ 8. parte, hoc est, de alternativa concessa Episcopis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

ralibus, & Magistralibus Cathedralium Hispania, dictum est supra ex Garc. n. 679. & seq. quia nimirum hæc Bullæ sunt per modum statuti & legis.

2. Addit insuper Castrop. sub hac derogatione privilegiorum & indulgitorum non comprehendendi privilegia concessa disponendi de beneficiis, ac si verè jure foundationis dispositio competeret; eò quòd, cum jusp. ex fundatione competens hac regulà non derogeretur, etiam non derogeretur privilegium illius naturam induens & sequens. Idem ait de privilegiis pro limitato tempore concessis juxta dicta supra; eò quòd hæc reputentur gratiæ modici præjudicii. Denique efficacia verborum illorum: cum derogatoriis derogatoriis, & insolitis clausulis, quæ ad majorem reservationis firmitatem adjuncta, vide Gonz. à gl. 35. & seq.

PARAGRAPHVS VIII.

De altera Regulæ 8. parte, hoc est, de alternativa concessa Episcopis.

Questio 566. Quæ, seu qualis sit hæc gratia alternativa?

R. Respondeo cum Ordinariis, seclusà hac gratiâ, solum relicti esse liberi menses 4. nimirum Martius, Junius, September, December per hanc gratiam conceduntur 6. menses, in quibus de beneficiis in iisdem vacantibus, & aliis non reservatis, liberè providere possint, & sic quòd ad menses cum Papa alternant. Unde vides per dictam alternativam concedi ex mensibus aliis Apostolicis Februarium, Aprilem, Augustum, Octobrem; & e contra à Papa ad se avocari Martium & Septembrem, qui aliis seclusà hac alternativâ erant, & sunt menses Ordinarii. Castrop. loc. cit. p. 23. §. 1. n. 2. cum communi.

Questio 567. An gratia alternativa tollat reservationem illam in prima parte regulæ de 8. mensibus?

R. Respondeo negativè, sed illâ persistente aperit viam Ordinario providendi de reservatis per illam priorem partem sub conditione residendi, quâ conditione seu residentiâ cessante, cessat alternativa, & intrat reservatio prior. Castrop. loc. cit. citans Barb. de potest. Episc. alleg. 53. n. 50. & Cassad. decis. 8. n. 10. de præb. Lott. l. 2. q. 40. n. 66. dicens hanc sententiam probatam Rotæ in Ovetensi beneficii. 30. Julii 1610. & in Trid. Canoniciatus. 21. April. 1570. Et nisi sic dicatur, Papa non jure reservationis, sed jure devolutionis provideret tunc ista beneficia, Episcopo non residente, vel etiam negligente illa providere, quod admittendum non est. Castrop. loc. cit. Lott. loc. cit. n. 68. ubi etiam probat, id ex stylo Cancellariæ, quæ tunc non dat literas tanquam de devoluto, sed de reservato in vim primæ partis regulæ. Sed neque his obstat, quòd per alternativam concessionem videatur facta quædam permutatio mensium inter Papam & Ordinarium, & quosdam effectos ordinarios, qui per reservationem aliis erant Apostolici, ut dictum quæst. præced. id enim per Catachresin, & non propriè dici, ait Lott. ibid. n. 67.

P. Leuren. Fori Benef. Tom. II.

Questio 568. Num Junius, & December, in quibus non fit aliqua permutatio cum Papa; quique tam in generali reservatione, siue in prima parte regulæ, quam in alternativa, seu secunda parte, relinquuntur seu assignantur Ordinariis, & ea de causa menses fixi dicuntur, censcantur concessi in gratiam alternativæ sub eadem conditione, nempe residentia, sub qua in illa conceduntur reliqui 4. menses Februarius, Aprilis &c.

R. Respondet negativè Garc. nu. 506. dicens, sic communi consensu & praxi receptum. Castrop. loc. cit. citans Barb. de pot. Ep. alleg. 23. nu. 44. Pirh. de præb. num. 376. voluntque non concedi hos duos menses in alternativâ, tametsi ibi exprimantur unâ cum aliis 4. Februarii, Aprili &c. per accidens, & tantum demonstrationis gratiâ, non verò gratiâ novæ concessionis; adeoque nec illis impositam conditionem, seu onus residendi, utpote quod onus annexum illis solum mensibus, qui de novo per alternativam conceduntur, non verò iis, qui jure ordinario comperebant. Idem tenet videtur Card. de Luca de benef. d. 12. num. 8. dum ait: Papa Ordinario ob residentiam concedit 2. ex Apostolicis, adeò ut ex 4. aliis concessis is jam obtineat 6. E contra in casu non residentia amittat 2. ex his 4. sibi remanentibus Junio & Decembri. Eâ ducuntur ratione hi Auctores, ut Castrop. quòd alternativa solum removeat obstaculum reservationis inducta per primam partem hujus regulæ, ut tradunt Cassad. decis. 8. num. 6. & 10. de præb. & Gonz. gl. 42. num. 13. apud Castrop. quòd ad illos autem duos menses nunquam intarit reservatio. Unde jam rectè inferunt hi Auctores & Castrop. & Pirh. expressè, Ordinarium, siue resideat live non, posse providere beneficia vacantia mensibus Junii & Decembris; quia non providet vi alternativæ, sed ex jure ordinario per alternativam non derogato. Quia licet dicti 2. menses constituent simul aliis quatuor alternativam. Quin & diceretur illis quæ talibus annexum onus residendi, adeoque non posse Ordinarium vacantiam in illis beneficia conferre vi præcisè alternativæ formaliter talis, quin resideat; cum tamen non teneatur uti gratiâ alternativæ, etiam dum eam acceptavit, sed possit uti facultate sibi à jure concessâ, poterit adhuc conferre beneficia in his binis mensibus, quin resideat, ita Castrop. loc. cit. num. 4. quòd ipsum, ut viæimus, omnino negat Lott.

2. Respondet e contra affirmativè. Gonz. Glos. 43. n. 116. apud Castrop. loc. cit. n. 3. eò quòd in regulâ sub eadem clausula tenorèque verborum, quo Februarius, Aprilis, Augustus, October, conceduntur: & nisi sic pari modo in gratiâ alternativæ concederentur, ut quid ibi cum aliis mensibus alternativæ exprimuntur? quæ sententia si vera, non videtur posse Ordinarius beneficia illis 2. mensibus vacantia providere, nisi verè & personaliter resideat, non secus, ac non nisi sub hac conditione providere potest vacantia in Februarii. Hanc Gonz. sententiam acriter tenet, & valide Garciam refutat Lott. l. 2. q. 41. num. 38. dum ait: ad hoc, quòd Garcias dicit, sententiam suam sensu communi & praxi receptam; nisi referatur ab eo ad sensum communem & praxim extra Curiam, omnino falsum esse, dum id hactenus in Curia observatum non sit, ac propterea non habendum in con-

fideratione sensum illum communem & praxim; cum Curia Rom. in interpretandis legibus, præcipere canonicis, non sequatur sensum & stylum Judicum de partibus, sed potius illis indicat ex proprio sensu & stylo, quæ sit vera interpretatio. Proinde levissimam esse in hac re opinionem Garc. loquentis sine lege & auctoritate. Ad illud verò, quod Garcias ait, duos illos menses solum demonstrationis gratiâ unâ cum reliquis exprimi, Respondet. esse nimis frigidum & enerve; uti nullatenus attingens rhombum difficultatis, qui non stat in simplice mensium designatione, sed in qualitate jugis residentie singulari adjecta, nec quicquam esse, quin Episcopus potuerit horum duorum mensium naturam, accedere hac novâ qualitate immutare absque explicitâ declaratione solum implicite, seu ex implicitâ rei naturâ subjuciendo videlicet se obligationi residendi in suis mensibus alternatis; sicut enim habens bona allodialia & libera, & nihilominus eadem recognoscendo à Domino feudi tanquam feudalia, censetur ipsa bona domino dedisse, & brevi manu utile dominium jure feudi ab ipso recepisse; ut Rosental. de feudis c. 6. conclus. 68. num. 17. Sic Episcopus acceptando alternativam sub hac lege residentie, cui prius non erat subjectus, hos duos menses unâ cum aliis in manibus Papæ liberè potuisse, & rursus brevi manu eisdem cum aliis 4. ita qualificados, & onere residentie affectos recepisse. Unde fit, ut non satisfaciatur regula, si velit uti alternativâ, & non residere, ex quo illud accidens residentie determinat, ac certam reddit obligationem, nec propterea patitur, ut Episcopus divertat ad id, quod sibi prius erat licitum in genere. Atque ex his concludit Lott. num. 38. volens utramque sententiam conciliare; Episcopum non residentem in dictis 2. mensibus valide adhuc conferre beneficium in iis vacans ex suppositione taciti recessus ab alternativâ; invalidè verò, persistente in integritate suæ alternativæ.

Questio 569. Quando nam ceperit alternativæ usus, & à quibus concessa?

1. Respondeo: cepisse usum illius à Nicol. V. Circa annum 1447. tradit Corrad. in pr. benef. l. 3. c. 6. num. 8. ex Bursat. l. 2. cons. 126. num. 102. verum, ut addit Corrad. Nicolaus Ordinariis concessit non nisi menses 4. Martium, Junium, Septembrem, Decembrem, postmodum verò ab ejus successoribus concessa pro 6. mensibus. Et quamvis id generaliter non fuerit indultum Episcopis, nisi sub Leone X. Anno 1514. ut Bursat. loc. cit. consuevit tamen etiam prius specialiter indulgeri. Lott. l. 2. q. 37. num. 11. & 12. citans Felin. in C. cum ex officio. de rescrip. num. 36. & Sot. glossatorem.

2. Ubi illud notandum, olim illam concedi solitam ad supplicationem manu Papæ signatam, uti fieri solet in concessione aliarum gratiarum, & sic super ipsa supplicatione postmodum literæ sub plumbo expediebantur juxta stylum datariæ & Cancellariæ Apostolicæ. Unde dum in decisionibus quibusdam dicitur, alternativam non suffragari Episcopo ante expeditionem literarum, & hinc collationem factam in mente reservato ante dictam expeditionem non valere, id referendū ad tempora antiqua, ubi ea gratia dicto modo per Brevia particularia indulta, ad gaudendum eâ concedebatur. Hodie dum autem alternativæ concedatur per hanc

ipsam regulam Cancell. nullâque requiritur expeditio literarum, sed sufficit, quòd illa acceptetur per literas patentes recognoscendas per Datariam, servatâ formâ hujus regulæ. Corrad. loc. cit. n. 7.

Questio 570. Quibus hæc gratia alternativæ concessa?

1. Respondeo concedi eam solis Patriarchis, Episcopis, Archiepiscopis; quia ipsi tantum exprimuntur in regula sub dictione terminativa *duntaxat*, utpote relata, ut Castrop. loc. cit. num. 1. non solum ad residentiam, sed potius ad personas, quibus gratia hæc sub onere residendi conceditur. Et quia hæc gratia non conceditur nisi solum pro beneficiis, quæ sunt de libera collatione Episcopii. Castrop. loc. cit. Garc. p. 5. c. 1. num. 683. Corrad. loc. cit. nu. 13. Quin & ut Card. de Luca de benef. d. 93. nu. 13. patet ex ipsa ratione, quæ fuit causâ concessionis alternativæ: invitandi nimirum Episcopus ad residentiam, quæ ratio non adeo in prælatis inferioribus desideratur, neque Capitalis congruit. Hinc

2. Extendenda hæc gratia non est, seu locum non habet in inferioribus Episcopo Collatoribus, qui habent ex privilegio vel consuetudine, jus conferendi (quidquid servatum in hoc fuerit antiquibus, quando etiam inferioribus Collatoribus concedebatur, ut Corrad. loc. cit. n. 13. & 14. citans Pur. decis. 88. l. 1. quod ipsum tamen etiam negat Garc. nu. 473. nisi forte, ut Lott. l. 2. q. 41. nu. 120. speciali super hoc privilegio donati sint. Auctores item cum Gonz. gl. 42. à num. 1. contra Zerolam, quem tamen Garc. loc. cit. aliud non voluisse ait, quàm quòd resignatio 8. Mensium habeat locum in inferioribus etiam Collatoribus

3. Sic in specie non competit Capitulo, etiam Cathedrali habente per se collationem. Garc. num. 684. citans seipsum nu. 473. Gonz. ubi ante. nu. 2. & rrinas Rotæ decis. Neque Capitulo Sede vacante. Chok. hic. gl. 15. n. 2. Castrop. cit. n. 1. Garc. n. 685. citans Rotam in Segob. Canonice. 24. Nov. 1588. Neque Capitulo habenti simultaneam cum Episcopo collationem (quidquid enim de hoc fuerit antiquitus, quando, ut Garc. cit. num. 473. & 471. alternativæ concedebatur Episcopis, & quia favorabilis, comprehendebat beneficia simultaneæ collationis faciendâ à Capitulo unâ cum Episcopo, addebatque Capitulum ex beneficio Episcopi uti poterat alternativâ) id tamen hodie non procedit. Ita ut nequidem in illo casu alternativæ suffragetur Episcopo, quia alternativæ restringitur per illa regulæ verba: *ad liberam ipsorum duntaxat, non autem aliorum cum iis dispositionem*: ad beneficia spectantia ad liberam solum Episcoporum collationem. Garc. cit. num. 473. Lott. l. 2. q. 49. num. 120. Quid autem sit, dum menses isti 6. alternativæ ex concordia divisi sunt inter Episcopum & Capitulum, an Capitulum in Turno suo uti possit alternativæ, vide de hoc dicenda paulò post, ubi, ad quæ beneficia se extendat alternativæ. Vide etiam interea Garc. num. 472. 707. & seq. Lott. l. 2. q. 21. Castrop. p. 23. §. 2.

Questio 571. Quanam sit mens & ratio hujus regulæ quoad concessionem alternativæ?

1. Respondeo primò: huic quæstioni satisfieri passim putatur dicendo, Papam non inten-

diffe aliud, quam hoc singulari beneficio allicere Episcopos ad residendum in suis Ecclesiis seu Diocesis. Verum cum hac duo mens & ratio in presenti valde diversum quid sint; mens, siquidem legislatoris nihil significat, quam simplicem legislatoris voluntatem, prout resultat ex simplici, & nuda verborum structura, sive est ipsa dictum legis; ratio autem significat causam, propter quam legislator ita cavit, sive est causa dicti legis. Lott. cit. nu. 40. à nu. 3. hinc

2. Respondeo secundò magis enucleatè, mentem hujus regulæ in hac parte fuisse, favere Episcopis, id enim clarè & explicitè verba sonant, Lott. num. 8. ratio verò hujus regulæ est bonum publicum. Hoc tamen bonum publicum in hoc simplici favore factò Episcopis contra primam regulam hujus partem minimè considerari potest, sed potius oppositum. Lott. num. 9. cum ista secunda pars regulæ sit nociva potius reip. utpote cui magis expedire beneficia provideri per Papam quam inferiores. Lott. num. 33. & fusius l. 2. q. 36. num. 16. Sed neque hoc bonum publicum, seu ratio hujus secunda partis regulæ statui potest in allectione Episcoporum ad residendum; nam tametsi majus bonum sit residentia Episcoporum, quam quòd beneficia per Papam provideantur; hæc tamen residentia, cum non sit in libertate Episcoporum, sed ad eam jam antecedenter præcepto divino teneantur, ut constat ex Trid. sess. 23. c. 1. D. Tho. 2. 2. q. 185. a. 5. & T. T. possintque proinde ad eam cogi, absque eò, quòd necesse sit illos ad eam impensius præstandam invitari dicto beneficio; hinc inquam, evincitur, residentiam in ratione hujus regulæ spectatam diversam esse ab eà, ad quam Episcopi de jure tenentur. Lott. à nu. 34. cum illa ita jugis non sit, quia liceat abesse aliquando vel ad modicum tempus, præcipue ex justa causa, juxta c. presentiam. 7. q. 1. ad eò, ut verbum residentia non amare, sed civili modo intelligendum veniat, liceatque pastor, ubi subditorum salutem sufficenter in absentia pastoris provideri potest, ob ipsius Ecclesiæ commodum, aut periculum personæ à grege abesse. Lott. num. 36. & 37. citans D. Tho. ubi ante. atque ita, cum adhuc relinquatur aperta via prætendendi causas justæ absentia (præsertim ubi ex modicitate temporis earum æquitas conscientia Episcopi remittitur) semper later occasio fovendi, si quis inhæret animo, spiritum evagandi, ut ait Lott. num. 39. E contra verò hæc residentia, quam exigit regula, debeat esse jugis, neque per momentum intercepta; quod ipsum præfèrerunt verba regulæ: ipsi, quamvis apud Ecclesias aut Dioceses suas verè ac personaliter residerint; atque ita per eam spiritus ille evagandi penitus excludatur, cum penitus excludat facultatem illam se absentandi ad tempus permissum aliàs ex causa legitima; quod olim erat mensium duorum (dum, ut patet, si Episcopus, qui v. recessit ab Ecclesia sua in Martio, si velit frui gratiâ alternativæ in mense Aprili, teneatur ibi esse præfens ab initio ipsius Aprilis, impossibile est durante usu hujus alternativæ, ut absit ultra mensem. Lott. num. 42.) sequitur, in hac residentia strictiore, ad quam de jure non tenentur Episcopi, rationem hujus regulæ constituendam esse. Lott. num. 38. Hinc circa hanc rationem seu unicam conditionem, sub qua & non aliter conceditur Episcopis hæc

alternativa,

* * *

Questio 572. Qualis igitur esse debeat hæc residentia, ut regula satisfiat?

1. Respondeo: primò hanc residentiam debere esse veram personalem; cum regula dicat: quamdiu fecerint residentiam verè & personaliter. Proinde etsi residentia ficta (qualis est, cum Episcopus abest ex justa causa, v. g. in causa Ecclesiæ vel Reip. vel etiam in concilio generali aut provinciali, vel in negotio aliquo ex mandato & commissione Papæ, quia licet reverà absit, tamen ex tali causa censetur esse præfens juxta C. ad audientiam. de Clericis non resid. & c. unico. tit. eod. in 6. Garc. p. 5. c. 1. num. 466. Chok. hic gl. 15. num. 3.) quondam, dum in alternativâ Pii V. Sixti V. Greg. XIII. non aderat verbum verè, sufficeret. Chok. loc. cit. Jam tamen à tempore Sixti V. à quo illud verè ac personaliter additum, residentia talis ficta non sufficit; cum dicta verba non nisi ad excludendam residentiam fictam & interpretativam addita videantur. Auctores iidem ll. cit. Gonz. gl. 43. à num. 1. Corrad. l. 3. c. 6. num. 42. contra Leon. in Thef. fori Eccl. p. 2. c. 2. n. 9. & Paris. de resign. l. 1. q. 10. n. 85. quem tamen loqui de tempore & alternativa Sixti V. ait Garc. nu. 467. ubi etiam Gonz. addit, quòd sac. Congreg. quæ aliàs 9. Julij 1573. attentà nimirum alternativâ Pii V. aut ad summum Greg. XIII. declarat contrarium, modò sic sentiat. Et quòd, dum Episcopus quidam Hispania pro exercitio sui officii Inquisitoris generalis absens à sua Diocesi supplicasset Clementi VIII. pro obtinendo indulto speciali, ad gaudendum in hac absentia alternativâ, nunquam illud indultum obtinere poterit, quamvis ante bene concedebatur istiusmodi indultum. Unde jam sequitur, Episcopum absentem ex justissima causa, & ad modicum tempus, quamdiu abest, frui non posse alternativâ in beneficiis, de tempore talis absentia vacantibus, adeoque ea Papæ reservata esse. Auctores ibid. & nominatim Chok. Quin imò videtur procedere id ipsum, etiam si timore mortis vel violentiâ impeditus à sua Ecclesia abfuerit; quia in isto casu adhuc verè abest, & alternativa non conceditur, quamdiu verè abfuerit. Esto igitur impossibilis ei sit residentia, hoc ipsum sufficit, quòd minus alternativâ non nisi sub hac conditione veræ residentia concessâ fruatur. Castrop. cit. p. 23. §. 2. num. 3. Garc. num. 469. contra Gonz. cit. gl. 43. q. 9. num. 200. Quibus qualiter non obstat Clem. 1. de foro. comp. vide apud eundem Castrop.

2. Respondeo secundo, debere esse actualem pro tunc, quando beneficium vacat, ita ut pro tunc absens, etiam si reliqua parte mensis resideret, non posset conferre vi alternativæ beneficium; eò quòd solum pro tempore veræ & personalis residentia concedatur alternativa. Garc. num. 697. Castrop. loc. cit. num. 2. cum communi.

3. Porro notandum hic, olim tempore secunda alternativæ Pii V. editæ Anno 1570. in qua concedebatur alternativa Episcopis residentibus juxta Trid. dispositionem, quòd Episcopis permittit abesse per 3. menses, Episcopi in 3. illis mensibus gauderent alternativâ, possentque conferre beneficia in iis vacantia, etiam si abessent. Corrad. l. 3. c. 6. nu. 41. Garc. loc. cit. nu. 461. juxta decis. Rotæ in Salmant. fructuum Archidia. 20. Jun. 1586. E contra, si ultra dictos 3. menses abfuerint, non poterant pro illo anno gaudere alternativâ, ac ita nequidem conferre beneficia vacantia tunc cum actu

X 4

verè

verè residebant, cum jam pro illo anno defecisset conditio requisita ad fruendum alternativam, nimirum residentia 9. mensium. *Grac. num. 464.* Unde dum Rota tenuit contrarium in *una Salmon. Canon. catús. 5. Junij 1572.* nimirum quod Episcopus absens 3. mensibus sibi permissis recreationis causâ, animo redeundi, non gaudebat alternativâ, id intelligendum de tempore primæ alternativæ Pii V. utpote in qua exigebatur residentia, non secundum dispositionem Trid. sed simpliciter.

4. De cetero num Episcopus habens alternativam absens à sua Dicecesi, possit nihilominus providere vacantia beneficia in Martio & Septembri, controversum est inter Auctores. Affirmat Germon, *de indulto Cardin. §. volumus nu. 18.* apud *Garc. num. 688.* item *Leo. in thes. fori Eccl. c. 16. nu. 4.* apud *Castrop. loc. cit. num. 5.* his adhaeret *Garc. loc. cit.* citans pro hoc *Rot. in Salmon. Canon. catús. 4. Martij 1583.* nisi quod limitet id *Garc. dum nu. 689.* dicit, id procedere, nisi Episcopus gavissus fuisset mense alternativæ præcedenti, v. g. Februarii, ne vel sic gaudere posset 2. mensibus consequenter. Fundamentum hujus sententiæ est, quod cessante ob non residentiam alternativam, intret reservatoria 8. mensium, in qua Martius & Septembris reservati non sunt. Verum id probabilius negant *Mand. conf. 18. nu. 8. & 9.* apud *Garc. num. 687.* *Castrop. loc. cit. nu. 4.* citans pro hoc *Ricc. in pr. fori Eccl. decis. 684. in prima editione, & in secunda edit. resol. 582. nu. 2.* *Barb. de pot. Ep. p. 3. alleg. 53. num. 36.* &c. ed quod, licet dicti menses seclusam alternativam competant Ordinario (in quo casu opus etiam non est residentia, utpote quam non requirit regula reservatoria 8. mensium, nisi ad summum juxta dispositionem Trid. quavis etiam, dum Episcopus absque legitima causa abest ultra 3. menses, possit adhuc, juxta *Garc. num. 691.* conferre vi dictæ regulæ reservatoriæ 8. mensium beneficia vacantia in 4. istis mensibus per eam non reservatis; cum ista collatio beneficiorum computanda non sit inter fructus beneficiorum, quos solum ex dispositione Trid. amittit ultra tres menses absens, ut hæc ipsa Tridentini dispositio, utpote pœnosa extendenda non sit acceptatam tamen alternativam, si sint Pontificis, neque sit in potestate Episcopi alternativam acceptatam dimittere: & certè defraudaretur aliàs Papa, dum Episcopus conferre posset beneficium in Febuario vi alternativæ, & in Martio vi subintrantis regulæ reservatoriæ 8. mensium.

5. Respondeo tertio: an requiratur residentia integri mensis, ita ut præterquam, quod resideat, seu præsens fuerit istâ die vel horâ, quando vacavit beneficium, requiratur insuper, ut in præterita parte istius mensis resederit, & reliquâ ejusdem parte præsens futurus sit, non conveniunt Auctores. *Garc. num. 695. & 697.* citans pro se *Gonz. gl. 43. ex nu. 136.* & dicens in hoc inclinare *Sarmiento l. 6. selectar. c. 18. nu. 9.* *Castrop. loc. cit. num. 6.* negativam tenent, docentque, non esse habendam rationem mensis integri, sed tantum temporis, quo intra illum vacat beneficium, ita ut, si variatio contingat in mense Episcopi post acceptatam alternativam, Episcopo residente, is possit beneficium illud conferre, etiamsi ante dictam vacationem in eo mense Episcopus per dies aliquot absens fuit, vel etiamsi alternativam prius post inchoatum jam mensem illum suum acceptasset. v. g. tertiam Februarii; ed quod, ut ex *Gonz. Garc. num. 697.* usus alternativæ concessus sit, quamdiu resederit; dictio autem

quamdiu, cum mensis sit divisibilis in dies, & hi in horas, non tam apposita sit mensi integrali, quam singulis ejus diebus, vel etiam horis; cum qualitas adjuncta verbo vacationis debeat regulari secundum tempus verbi; adeoque aliud nihil confiderandum sit, quam tempus vacationis, & qualitas residentia de illo tempore. Et ne, si necessaria esset integra residentia totius mensis, illud sequeretur inconveniens, quod Episcopus, dum resederit omnibus diebus mensis, contulissetque beneficia omnia interea vacantia, & post legitime factas hæc provisiones abesset, dein in sola ultima die mensis ejusdem, hæc provisiones factæ de tempore habili corruerent: vel certè, quod dictæ collationes omnes fuissent conditionales, videlicet sub hac conditione; si Episcopus integram residentiam totius mensis continuasset. Quibus accedit, quod concessio alternativæ sit favorabilis, & beneficium principis, ac propterea amplianda potius quam restringenda; cum beneficium Principis contra concedentem sit latissime interpretandum *juxta l. 3. ff. de consuet. principum, Gonz. loc. cit. apud Garc. nu. 697.* Sed neque his obstare dicunt hi Auctores *decis. Rotæ in una Faventina Canon. catús. 16. Decemb. 1583.* adverbium illud quamdiu, non ad dies mensis, sed ad mensem integrum referentis; cum loquatur de mense Septembri, qui stante alternativâ integraliter reservatus est. *Castrop. cit. num. 6.* *Garc. num. 696.*

6. Affirmativam tenet *Germon. de indult. Card. apud Garc. nu. 693.* *Card. de Luca. benef. d. 19. n. 5.* ubi tradit, quod, dum alternativam acceptatio facta in mense aliàs ordinario, v. g. Febuario jam cœpto, hic non definit esse Apostolicus; sed in sua natura seu statu, quem statim à primo instanti, nisi obisset alternativam jam acceptam, assumit, ad finem perseveret, citatque pro hoc *Barb. de Canon. & dignit. c. 14. num. 24.* & *de pot. Ep. alleg. 35. num. 30.* Idem tradit *num. 8.* ubi, quod mensis aliàs ordinarius ob non residentiam Episcopi habentis jam alternativam, effectus Apostolicus talis perseveret, ut licet mense jam cœpto sine residentia, Episcopus rediret ad residentiam, adesset; tempore, quo vacaret beneficium, hæc residentia ei non suffragaretur. Idque, etiamsi causa iustissima pro ipsius Sedis Apostolicæ vel Christianæ Reip. servitio abfuisset, citat pro hoc *Rot. in Calvensi parochialis. 23. Jun. 1642.* Idem tradit *d. 93. num. 16.* & expressius *num. 18.* Tenet quoque hæc affirmativam *Lott. l. 2. q. 40. à num. 54.* dum ait: ed ipso, quod Papa concessit alternativam in certis mensibus, quolibet eorum designato per nomen ei proprium, unumquemque ab eo contemplari seu spectari, prout est constitutus unius corporis integralis, nihilque obstat, quod minus id quod naturâ suâ dividuum est, constituat individuum ex voluntate disponentis. Ac proinde, cum absurdum sit, ut ait *num. 56.* rem unam eandemque diverso jure censi, mensem, prout individuum est, censi non posse partim Apostolicum, partim ordinarium. Addit etiam *num. 58.* residentiam, non quidem simplicem, sed qualificatam, hoc est, debitam omnino ex pacto into inter Papam & Episcopum acceptantem alternativam, quæ residentia ex pacto, ut ait *num. 61.* in hoc meliorem esse residentiam simpliciter tali; quod faceret aliquid ex voluntate firmata in bonum sit melius, pertineatque ad perfectivum virtutis, ut constat in voto. Atque ex his, sive ex hoc utroque simul sumpto, nimirum ex eo, quod Papa contempletur mensis

mensis singulos, ut totum integrale, quod totum recipiat essentiam suam à continuo, & praeipue tamen ex eo, quod residentia tali modo qualificata requiratur, concludit n. 59. quod, si Episcopus alternativam recipiat non tantum post aliquot dies mensis elapsos, sed etiam statim ab initio mensis, non possit ei illa suffragari respectu illius mensis, eod quod, etiam si tunc resideat per totum illum mensem, non tamen dicatur per totum residisse ex pacto. Unde nec Episcopus obligetur illo mense, in quo, vel etiam, sub cuius initium accepit alternativam, residere; cum obligatio hac non referatur nisi ad menses integros; sed mensis totus reputetur Apostolicus. Lott. n. 64. adeoque verba illa regula: *tum demum, & non ante*: referantur ad mensum illum alternatum Episcopi, v. g. ad Aprilem, dum eam accepit in Februario. Ac demum, ut comprehendat quoque alios casus aperte ac generaliter, n. 80. affirmat, pro usu alternativae non sufficere praesentiam Episcopi in Diocesi tempore vacationis; sed exigere residentiam continuam, eod quod, si admittatur sufficere solum momentaneam residentiam, tota huius regulae ratio, quam ex eo q. praeced. dedimus, deficiat, & aperiat omnimoda via fraudibus. Atque ita, ubi Episcopus tempore vacationis praesens, non tamen praesens ab initio mensis fuit, mensum ab initio fuisse, & deinceps ad finem manere affectum Papae, & nequaquam intrare pro Episcopo alternativam; sique perpetuo tenuisse Rotam, quidquid in contrarium reluctentur Garc. & Gonz. quorum rationes, aliaque similes cum eorum tota auctoritate in hoc puncto rejicit in *Papensi beneficii*, 10. Aprilis Annos 17. ut ait Lott. a. n. 87. ubi etiam n. 89. quod ratio à Gonz. & Garc. adducta nihil valeat; cum vinculum reservationis incertum sit à principio mensis, illum totum tanquam unum aliquod integrale pervadat; adeoque quandoconque in eo vacat beneficium, dicatur Papae reservatum, & sic inspecto tempore vacationis optime dicatur intrare reservatio. Quin imo in casu, dum Episcopus tam ab initio mensis, quam tempore vacationis fuit praesens, verum ante vacationem ad modicum tempus abcessit, ut vel hinc minus integra videri posset residentia. Et h. Lott. n. 89. & 90. dicat esse plus difficultatis, eod quod mensis iste non intraverit tanquam Apostolicus, sed tanquam ordinarius; & vel hinc cessare videatur ratio, cui maxime innixa Rota in *illa Ravennina & Papiensi*, ita etiam, ut Rota nihil in casu hoc, votis Dominorum semper aequalibus, resolverit; quin & positione habitâ 26. Maii 1628. iusserit causam concordari. Ipse tamen inhaerens suae sententiae n. 92. asserit, Episcopum in tali casu non posse frui alternativam, eod quod vis refectionis resulter ex interpolatione residentiae, cuius actus retrahitur ad mensis initium ob hanc ipsam regulam, dum, ut ait n. 94. & seq. omnino respicitur residentia illa civilis, exigentique omnino naturalis vera & continua (ut Rota respondit in *regul. beneficii*, 24. Maii 1604. in quo casu duraverat absentia Episcopi per horas 39. & causa erat honestissima) adeo, ut beneficium illud alternativam cesset illico, subintratque effectus reservationis, ut Episcopus abcedit, quamvis brevissimo tempore: nec obtendi possit, ut Lott. n. 102. excusatio ab aequitate & honestate causâ, cum hac considerari nequeat in praedictum juris acquisiti alteri, & jam ex praecedente pacto applicari, nimirum Papae; saepe enim id manifestam iniquitatem, dum vel sic à Papâ auferatur absteque illius factio, quod

ipsum est, uti id fusissime per n. seq. probat Lott. Eligidit etiam idem n. 83. inconveniens illud à Garcia & Castrop. adductum, dicendo: quod dum Episcopus ab initio mensis ad vacationem beneficii residens absque eo, quod datur etiam Episcopo praesens aliqua causa remigrandi post collationem factam ad alium locum, illud conferens, conferat valide, etsi post factam collationem à residentia recedat; eod quod provisio hac fuit facta de tempore habili, ex quo verè & personaliter residebat, non debeat retractari; licet enim facultas conferendi in futurum dependeat ab illa continuâ & integrali residentia; validitas tamen iam factae collationis ab illa non dependet amplius, sed simpliciter à statu, in quo res erat de tempore actus.

7. Respondeo quod, videri residentiam debere esse cum animo permanendi in ea, ita ut Episcopus, qui ut plurimum non residet in suo Episcopatu, sed ad tempus, non cum animo permanendi, sed redeundi, non gaudeat alternativam in beneficiis vacantibus, cum residet. Sic tenet Card. de Luca de *benef. d. 93. n. 17.* ubi, quod residentia non tantum requiritur corpore, sed etiam animo, quod scilicet de tempore, quo contingit vacatio, Episcopus resideat animo residendi, & suum munus impleat; secus autem sit, & non fruatur alternativam, si solitus non residere, quamvis ex justa causa publici muneris, casualiter reperitur in Diocesi, citò recessurus. Idque à fortiori, ubi residentia esset affectata; quia nimirum Episcopus eo tempore solitus non residere, in vicinia moram trahens, & videns vacationis imminentiam, se ad Diocesim conferret. Idem expressius tenuisse Rotam, fasè refert Garc. n. 699. & 670. Lot. loc. cit. n. 82. ubi quod, si Episcopus non tantum tempore vacationis, sed ab initio mensis praesens usque ad vacationem, quin & post eam continuam residentiam usque ad finem mensis, non praesumatur tamen in eo animus per totum mensum ibi morandi ob necessitatem illi injectam alio migrandi ex munere antea suscepto, quod personalem exigit residentiam, non possit pro illo mense frui alternativam, eod quod talis nequeat censeri residens, dum is non dicitur esse in loco, quem corpore occupat, dum mente & animo abest, qualiter talis Episcopus mente abest, dum praesens causa remigrandi in locum, in quo consuevit perpetuam habere residentiam. Nihilominus Garc. n. 701. ait, salva pace & reverentia tanti tribubalis, nempe Rotae (quam tamen n. 702. dicit coepisse inclinari in suam sententiam) quâ quoque unice se retineri dicit Gonz. quod minus libere & intrepidè secum sentiat, contrarium sibi videri verius. Idemque cum Garc. tenet Castrop. n. 8. eod quod regula solum requirat residentiam veram actualem tempore vacationis absque distinctione & consideratione animi; cum sic inducantur adhuc Episcopi ad residendum amplius, quam aliàs residerent, & quod, qui residet, licet habeat animum remigrandi aliud, nec resideat de ordinario, quo tunc verè residet. Cui non obstat, quod dicit Rota decidatur, censeri aliquem residere, ubi continuè moratur, non ubi casualiter & ad tempus adest; cum id improprie & per quandam fictionem dicatur, prout indicant verba *censetur, videtur, habetur* juxta Mand. ad reg. de *annali*, q. 87. n. 1. Nav. *cons. 8. n. 6. de Cler. non resid.* regula autem non contentetur residentia ficta, adeoque, sicut Episcopus, qui casualiter & ad tempus abest, cum animo redeundi, non gaudet alternativam de illo tempore absentiae, ita & contra Episcopus, qui casualiter ad-

est,

est, & verè personaliter residet, etiam cum animo redeundi aliò, pro tunc gaudet alternativà.

2. Respondeo quintò, debere esse hanc residentiam veram in ipsà Diœcesi formaliter, ita ut non sufficiat esse præsentem in loco vicinissimo, etiam ex legitima causa, & citò reversurum; cum tò apud, quo utitur regula, non significet hic *prope*, sed *in* vel *intra* Diœcesim. Castrop. *loc. cit.*, n. 2. citans Barb. de *pot. Ep. alleg.* 53. n. 54. Quin & probabilius non sufficit, Episcopum morari in loco exempto intra suam Diœcesim contento; cum locus talis exemptus, etsi materialiter & quò ad situm sit de Diœcesi, formaliter tamen, hoc est, quò ad gubernationem & jurisdictionem sit extra Diœcesim; residentia autem in Diœcesi ea de causâ exigatur in alternativa, ut Episcopus tanquam Pastor oves proprias suis legibus & statutis regat, illisque assistat, quod in tali loco non potest; etsi fortè in aliquibus casibus de raro contingentibus, ibidem posset exercere jurisdictionem, dum interim leges frequenter contingentia, & modum ordinarium providendi respiciunt. Garc. n. 704. Castrop. *loc. cit.*, n. 10, contra Corrad. in *pr. benef.* l. 3. c. 6. num. 17. item contra Gonz. *cit. gl.* 43. q. 7. n. 180. apud Garc. quamvis uterque admittat, procedere sententiam Gonz. seu posse Episcopum frui alternativà, si Episcopo ad exercendam suam jurisdictionem in tali aliquo casu extraordinario existente in tali loco exempto, vacaret beneficium in ejus Diœcesi; è contra sufficere, etiam dum Episcopus residet in loco suæ Diœcesis, seu suæ jurisdictioni contentiosè subjecto, contento tamen intra aliam Diœcesim, censet Castrop. *loc. cit.*, n. 11. citans Garciam; eò quòd talis residendo in loco, in quo jurisdictionem ordinariam exercere potest, verè resideat in sua Diœcesi, quod ipsum, & non plus requiritur ad fruendum alternativà, esto, quòd de ceterò residendo in tali loco remoto, adeòque incommodo, unde reliqua gubernetur Diœcesis, non satisfaceret obligationi residendi ratione officii pastoralis impositæ, de qua Trid. *sess.* 23. c. 1.

Questio 573. An provivus ab Ordinario, fundans se in alternativa, obligationem habeat probandi inter cetera hanc veram & personalem residentiam Episcopi tempore vacationis beneficii?

Respondeo affirmativè. Garc. n. 502. & seq. testans sic sæpe à Rotà resolutum. Gonz. *gl.* 43. n. 92. Castrop. *loc. cit.*, n. 12. Card. de Luca. de *benef. d.* 93. n. 19. nam licet ex eo, quòd Episcopus in sua Diœcesi teneatur existere ratione muneris sui, & nemo præsumendus sit à sua obligatione deficere, sed potius ei satisfacere, præsumi debeat Episcopum in Diœcesi sua residere; quia ibi quivis præsumitur residere, ubi residentia obligationem habet, ut Menoch. de *presumpt. lib.* 6. *presumpt.* 16. n. 4. Masc. de *prob. concl.* 5. n. 5. Tiraq. in *l. connubial. gl.* 8. n. 3. quia tamen jus non præsumit, absolute Episcopum semper & quolibet momento temporis verè & personaliter residere; cum potius supponat plures causas urgentes & excusantes à residentia; quin & per menses aliquot concedat abesse, communisque talis residentia non sufficiat ad usum alternativæ, sed requiratur vera & actualis eo tempore, quo vacavit beneficium, meritò hac residentia necessariò probanda est. Castrop. *ibid.* Dat etiam hanc rationem positivam Card. de Luca *loc. cit.*, dicens: onus probandi negativam residentia non incumbere provi-

so Apostolico; sed onus probandi affirmativam incumbere provivso ab Ordinario, etiam mensis, qui aliàs esset Apostolicus, & per alternativam factus est Ordinarius, eò quòd provivsus Apostolicus ratione vacationis in mense regulariter Apostolico habeat intentionem fundatam in regulà, quam allegare sufficit; provivsus autem ab Ordinario innititur limitationi, quæ in dubio non præsumitur, sed est probanda, & quoties limitatio resultat ex aliqua qualitate seu conditione, ista etiam qualitas probanda sit; adeòque, cum non solum alternativa acceptata faciat, ut mensis Apostolicus efficiatur ordinarius, sed requiratur insuper qualitas seu conditio residentia; hæc probanda est per eum, qui se fundat in limitatione ista qualificata. Castrop. tamen fatetur non semper requiri exactam talis residentia probationem, sed sufficere aliqualem, v. g. si plenè probaretur tempore proximè antecedente vacationem, Episcopum residisse; eò quòd non præsumatur tunc mutatio residentia.

Questio 574. Qualis requiratur acceptatio, & in qua forma ea facienda?

1. Respondeo primò, acceptatio hæc libera esse debet, & ideo nemo invitus eam acceptare tenetur; cum sit gratia & beneficium, quod invito non datur. *l. invito. ff. de reg. juris.* prout multi Episcopi, ut ait Chok. *hic gl.* 21. n. 1. eam non acceptant propter onera præsertim residentia. Garc. p. 5. c. 1. n. 483. citans Gonz. *gl.* 58. a. n. 1. Chok. *loc. cit.*

2. Respondeo secundò, debere eam fieri juxta formam præscriptam in hac ipsa regula, quæ est de substantia hujus acceptationis; siquidem regula hæc suum fert in sine decretum irritans, quod quodam omnes regulæ partes formam inducit. Corrad. *l. 3. c. 6. n. 19.* & inducta ad evitandas fraudes, quæ per Ordinarios committi possent in usu alternativæ. Garc. n. 498. ex Fulco de *visit. l. 2. c. 28. n. 32.* Unde licet nemo præter Papam possit quicquam adversus hujusmodi decretum irritans attentare, adeòque nec formam per illud inductam, etiam in minimo, immutare, aut ei detrudere. Corrad. n. 20. Nihilominus nil vetat, quòd minus in hoc negotio acceptationis, & ejusdem recognitionis, Datarius seu Prodaturus, & ad quem spectat, nomine Papæ hanc acceptationem recipere & recognoscere, aliquid ex hujus formæ rigore remittat, utpote qui ad hoc remittendum non censetur moveri, nisi ex voluntate Papæ, cujus ipse personam & vices in his beneficialibus amplissimas gerit, & cujus ipse, ut Gonz. apud Garc. n. 496. Callador. Casar. de Grassis apud Corrad. *loc. cit.* organum est mentis & vocis, ac proinde, si Datarius admitteret acceptationem alternativæ, non servatà omnino dictà formà, utique valeret, & de ejus ad hoc facultate minimè dubitandum, ut Corrad. *loc. cit.*, n. 24. Garc. *cit.*, n. 496. citans Rot. in *Salman. fructuum.* 3. *Januarii* 1587. Unde etiam infert Corrad. n. 24. quòd si ex gratia omitti potest aliquid ex præscripta regula, multò magis id admitti debet, dum quandoque ipsa vix, aut omnino servari nequit. Infert etiam *cit.*, n. 24. quòd perperam agant Episcopi, qui postquam ex gratia Datarii alternativam acceptarunt, non servatà in omnibus formam regulæ quòd ad hoc, dein occurrente vacatione beneficii in mense vigore dictæ alternativæ alternato & Papæ reservato, qui aliàs esset unus ex 4 mensibus ordinariis, idem beneficium conferunt; prætextu nullitatis acceptationis alternativæ, & recognitionis. Perro formulas hujus acceptationis alterna-

eivæ secundum præscriptum hujus regulæ conce-
ptas vide apud eundem Corrad. num. 18. & Fulc.
loc. cit. num. 3.

3. Respondeo tertio : in specie, fieri debere
hanc acceptationem Primò per literas patentes
(hoc est, apertas non continentes sigillum, clausu-
lam seu ligaturam talem, sine cujus læsione aperiri
& legi possint. Castrop. *loc. cit. §. 4. nu. 2. Chok.*
loc. cit. num. 30.) Garc. num. 488. ex Gonz. gl. 59.
juxta text. hujus regulæ.

4. Secundò debent hæc literæ patentes subfignari
seu subscribi manu propriâ Episcopi acceptan-
tis, aliâ acceptatio non tenebit. Garc. num. 489. ex
Gonz. gl. 60. juxta text. regulæ, subscribens enim
approbat omnia contenta in scripturâ, proinde ac
si totam scripsisset. Chok. *juxta §. 1. infirmit. de empt.*
& *vend.* Quod si tamen Episcopus acceptans om-
nino impeditus infirmitate aut aliâ occasione, ut
nequidem cum adjutorio alterius manûs subscri-
bere valeat, sufficit, alium ejus loco subscribere,
v. g. Vicarium ejus generalem. Castrop. *loc. cit.*
Corrad. *loc. cit. num. 26.* juxta l. *divus. de in integ. re-*
stit. & Baldum *in rub. C. de fide instrum.* ubi : dum
pro forma requiritur subscriptio propriæ manûs,
imminente necessitate tenet subscriptio facta ma-
nu alienâ. Addit etiam Castrop. *loc. cit.* probabile
esse, quòd sufficiat, literas has propriâ manu Epi-
scopi scriptas esse sine subscriptione, dum in ipsa
scriptura dicatur manu propriâ subscriptas esse ; et
quòd hæc descriptio expressæ subscriptioni æqui-
valeat, præsertim in causâ favorabili, qualis est hæc
causâ alternativæ.

5. Tertio debent hæc literæ munitæ esse proprio
Episcopi acceptantis sigillo. Castrop. *loc. cit.* Gonz.
gl. 61. Garc. num. 490. juxta textum regulæ, ut-
pote quòd, ut Chok. juxta Bald. *in l. contractus. nu. 5.*
de fide instr. perfectionem actûs denoret ; perinde
autem est, an munitæ sint sigillo Episcopi parvo,
an magno. Castrop. *loc. cit.* Chok. *loc. cit. n. 7.* Præ-
ter quam subscriptionem & sigillationem opus
non est adhibitione & appositione testium, aut in-
terventu vel subscriptione Notarii, cum nihil de
hoc in regulâ. Garc. num. 491. Gonz. gl. 61. nu. 24.
Castrop. *loc. cit.*

6. Quarto debent hæc, nempe subscriptio illa &
sigillatio fieri in civitate vel Diocesi propria Epi-
scopi acceptantis, ut habet regulâ. Castrop. *loc.*
cit. Garc. num. 492. Gonz. gl. 62. Quod ipsum est
contra juris communis dispositionem ; cum Epi-
scopus extra suam Diocesim possit aliâ hujusmodi
actûs, seu jurisdictionem voluntariam exercere,
beneficiâque conferre. Garc. *loc. cit.* Chok. nu. 8.
& 9. Possè tamen Episcopum has literas dicto
modo expedire, seu alternativam acceptare in loco
exempto suæ Diocesis, tenet Corrad. *loc. cit. nu. 16.*

7. Quintò tenetur Episcopus dictas literas trans-
mittere ad Datarium. Garc. num. 494. Gonz. gl. 63.
juxta textum reg. perinde autem est, an per nunci-
um specialem, an per ordinarium ; cum nuncius
non acceptet, sed acceptationem deferat, & de
modo transmissionis nihil sit in regulâ. Castrop.
loc. cit. Chok. num. 10. satisque est, has literas ad
Agentem in Curia mittere, ut is eas præsentet Da-
tario ; cum etiam ex tali transmissione resulter
mandatum. ut Chok. num. 11. ex Gonz. gl. 63.

8. Sextò pro complemento acceptationis alter-
nativæ debent istiusmodi literæ ab Episcopo trans-
missæ ad Datarium ab eodem receptæ & recogai-
tæ esse. Gonz. gl. 64. Garc. num. 494. juxta textum

regulæ ; ut nimirum constet, num omnes supra-
dictæ conditiones in his servatæ (cum omnes ex pro-
forma sint requisitæ, & cujuslibet illarum defectus
totum rescriptum vitiet) num literæ sint integræ,
non cancellatæ, & absque ulla rasura, aut falsi su-
spicione : & hinc hanc recognitionem exactè facit,
& facere tenetur Datarium, Corrad. *loc. cit. nu. 26.*
Castrop. *loc. cit.* ubi etiam de modo faciendi hanc
recognitionem, nimirum per testes ex parte epi-
scopi, seu illius, qui literas defert Datario produ-
ctos, qui deponere debent, illâ esse subscriptionem
& sigillum illius episcopi acceptantis, & sic fieri,
nimirum, ut summarie examinentur duo testes su-
per recognitione subscriptionis & sigilli ad majo-
rem cautelam, ait Corrad. quâ tamen diligentia o-
pus non est, ubi ex aliis instrumentis & literis si-
gillum & subscriptio episcopi satis cognita sunt.
Castrop. *loc. cit.* et de hac recognitione fidem fa-
cere solet Datarium sub authographo aut subscri-
ptione. Castrop. *ibid.* Chok. *loc. cit. gl. 20. num. 11.* cu-
jus formulam vide apud Corrad. num. 27. At-
que his peractis, opus non hodieum expeditione
literarum, ut dictum supra, cum hodie per hanc ip-
sam regulam, tanquam legem generalem, conce-
datur gratia alternativæ.

*Quæstio 575. Num valeat acceptatio alter-
nativæ facta ab Episcopo tempore, quo ex-
communicatus est ?*

Respondet Garc. num. 487. valere, non secus,
Rac valet acceptatio beneficii ab excommuni-
cato facta ; citat pro hoc Gonz. gl. 58. nu. 26. Quibus
obstare non videtur, quòd tradit Lott. l. 2. q. 41. n. 15.
impossibile esse, ut in Episcopo excommunicato
sit alternativæ ; cum eo ipso, quòd excommunicetur
destituatur jure conferendi, et quòd æquiparetur
prælatu excommunicato mortuo. Intelligendum
enim id videtur de usu alternativæ, sicut de usu po-
testatis conferendi ; vide eundem.

*Quæstio 576. An, & qualiter acceptatio
hæc alternativæ probanda ?*

1. Respondeo ad primum ; cum non præsuma-
Rur, quòd alternativæ sit acceptata ; quia ac-
ceptatio hæc est quid facti, uti & omnes solemnita-
tes in regulâ assignatæ, factum autem non præsu-
mitur, nisi probetur, probanda erit à fundante se in
alternativa illius acceptatio. Garc. n. 449. & Gonz.
gl. 62. n. 28. Castrop. *loc. cit. n. 8.*

2. Respondeo ad secundum : probabitur autem
per fidem Datarii, aut ipsum librum Datarie, ubi
tales acceptationes describuntur. Auctores iidem.
Card. de Luca *de benef. d. 93. nu. 2.* ubi etiam, quòd
acceptatio annotata in libro Datarie sit probatio,
quæ sola, aliis neglectis, attenditur. Et si liber iste
reperiri nequeat, probari etiam posse hanc ac-
ceptationem per testes, deponentes de quasi posses-
sione conferendi in mensibus concessis vi alterna-
tivæ, tradunt *ibid.* Garc & Castrop. ex Germon. *de*
indultis Card. §. volumus. num. 27. & 32. & juxta de-
cis. Rotæ *in Asturicen. Archiepiscopatus. 3. Decemb. 1571.*
quin & Romæ satis probatur per fidem Notarii,
quòd sit in libro Datarie ; cum ad talem librum
sit facilis recursus. Garc. num. 500. sic deci-
sum dicens à Rotâ *in Cauriensi præ-*

sim. 9. Junij. 1592.

* *

Quæstio

Quaestio 577. A quo tempore incipiat alternativa habere effectum ?

Respondeo ex ipso momento recognitionis facta Romae, etiam ante notitiam hujus recognitionis, de quo tamen paulò post. Castrop. *loc. cit.* Chok. Card. de Luca. de benef. d. 93. num. 2. juxta textum hujus regulae; licet enim concessio illa alternativa sit quidam contractus involvens etiam permutationem (intelligensium) initus ex simultaneo Papae & Ordinarii consensu; et ipso tamen, quòd Ordinario praesentante in Dataria alternativa, ejusque descriptio sit in libro, resultare dicitur Papae consensus, perficiens hunc contractum, ita explicatum per Datarium, qui, ut dictum, est Papae organum, & ad dictum effectum legitimus procurator. Card. de Luca, *ibid.* n. 3. & hoc rationabiliter, ut ait de Luca num. 7. quia ubi absens dat mandatum ad contrahendum cum altero existente in diverso loco, et ipso, quòd alterius consensus sequitur, ita fieri dicitur consensus conjunctio perficiens contractum. Intelligenda haec tamen, ut recte monet Corrad. num. 29. juxta dicta à nobis supra, quamvis recognitio non fuerit facta in aliqua parte mensis, qui jam erat Apostolicus; sic enim, cum jam fuisset jus quasi Papae in illo mense, non poterit Ordinarius vi alternativa, etiam si sciret eam acceptatam & recognitam, beneficium tunc vacans conferre. Porro ne effectus instantaneae istius operationis alternativae damnosus esse posset Ordinatio; dum nimirum, si acceptatio fiat in mense Apostolico, hic non desinat esse Apostolicus, & si fiat in mense alius Ordinario jam cepto, hic etiam perseveret esse Apostolicus in sententia Lotterii & Card. de Luca recte monet Idem Card. *loc. cit.* num. 9. & 10. quòd agentes & procuratores Ordinariorum in hoc debeant esse cauti, ut dicta acceptatio fiat tempore congruo, quale erit, v. g. in fine mensis Apostolici, v. g. in Januario.

Quaestio 578. Num igitur ante notitiam Romae acceptata & recognita acceptationis alternativae, Episcopus possit valide & licite uti alternativa: vel etiam 4. mensibus alias citra alternativam ordinariis ?

Respondeo ad primum affirmativè: nimirum posse Episcopum valide uti alternativam, antequam dicta recognitionis habeat notitiam; et quòd, ut manifestè indicat Regula, alternativa competat Episcopo à puncto recognitionis cum effectu, ut dictum. Castrop. *cit.* p. 23. §. 3. num. 4. Corrad. *loc. cit.* num. 28. qui etiam ait; proinde necessarium non esse, quòd tantum temporis effluxerit, ut talis notitia potuerit ad Episcopum verisimiliter pervenire. Garc. num. 764. Card. de Luca. num. 7. &c. Atque ita si ultima Januarii facta haec recognitio, poterit Episcopus primam Februarii vacans beneficium conferre. Unde jam etiam sequitur, quòd si dicta recognitio contingat in mense, qui cessante alternativam solet esse Ordinarii, v. g. in Martio, statim ille mensis desinat esse ordinarius, & efficiatur Apostolicus. Corrad. num. 30. Sequitur item, cessare statim 4. menses Ordinarii, & Episcopum (quae erat tertia pars quaest.) etsi ignoret recognitionem jam factam, invalide conferre in illis vacans beneficium. Garc. num. 764. Sed neque his obstat, quòd objici solet: nimirum quòd alter-

nativa concessio sit beneficium, & gratia, quae firmata non est, quousque notitiam illius habeas. Bartol. in l. fin. ff. de constit. principum; quòdque per alternativam concedatur Episcopis potestas disponendi de beneficiis reservatis; potestas autem & jurisdictio de beneficiis disponendi effectum non habet ante notitiam, ut Mandos *ad reg.* 32. q. 25. n. 5. apud Castrop. *loc. cit.* nu. 3. nam si alternativa est solum remotio reservationis, quae remota, ordinaria potestate à jure concessa provideretur beneficium, jam habet Ordinarius notitiam hujus potestatis ordinariae, vi cujus provideret beneficium, estque certus de fundamento suae provisionis, esto, recognitionem illam, per quam ultimò tanquam conditionem istud obstaculum removeretur, ignoret, quòd sufficit. Si autem alternativa concedit ipsam facultatem providendi tali mense, jam etiam, cum haec facultas non concedatur per recognitionem literarum illarum acceptantium, sed per legem, nimirum per hanc regulam, sub conditione tamen ipsius recognitionis, talis Ordinarius habet notitiam istius potestatis, esto, notitiam illius conditionis non habeat. Castrop. n. 7. Garc. n. 768. citans pro se Mand. *ad reg.* 27. q. 16. Felin. in c. suscitatis, de rescript. n. 12. &c. Additque, quòd, licet concedatur, gratiam alternativam esse privilegium, adhuc tamen non requiratur dicta notitia, ex quò per procuratorem, seu nuncium acceptatur, seu potius exhibetur acceptatio Episcopi, esto, alias privilegium non operetur, seu habeat effectum, antequam innotescat privilegiato; citat pro hoc Sylv. v. privileg. q. 16. Rodriq. qq. reg. tom. 1. q. 7. d. 6. Azor. à n. 30. Porro dato, quòd Episcopus providere non possit valide in mense alternato vi alternativae ante habitam dictam notitiam, habitam tamen dictam notitiam, posse illum nihilominus providere beneficia, quae vacassent in mense alternato post acceptatam Romae alternativam, licet tempore vacationis non habuisset notitiam acceptationis; quia, esto, ante dictam notitiam non haberet exercitium juris alternativae, haberet tamen illud habitum, sicuti dicitur de JUDGE delegato ante receptionem literarum; tradit idem Garc. n. 771. quòd ipsum, ut addit, sufficeret, ut statim, ac acceptata est Romae alternativa, cessent 4. menses ordinarii.

2. Respondeo ad secundum; licite tamen non potest uti alternativam, dum nescit, utrum Romae recognita sint literae suae, vel etiam, uti Castrop. n. 5. quamdiu ex conjecturis moraliter de eo non constat, licet, ut Garc. n. 774. secundum tempus elapsedum esse posset, quòd literae Romae sint receptae & recognitae. Garc. n. 777. Castrop. *loc. cit.* quia, cum certus talis sit de lege reservationis, ab illa se eximere non potest. Castrop. *ibid.* Et conferendo in isto casu Ordinarius se exponit periculo usurpandi provisionem ad Papam privativè spectantem ratione reservationis, & faciendi intrusum in beneficio, adeoque peccandi mortaliter; & contra expectando certiorationem, nulli se exponit periculo; quin & jus ei manet integrum, si verum, quòd paulò ante dictum ex eodem Garcia; posse illum nihilominus conferre post acceptam dictam notitiam vacantia ante illam post recognitas literas. Garc. n. 775. Proinde ubi Ordinarius verisimiliter praesumit, Romae factam dictam recognitionem, poterit beneficium vacans providere sub conditione, nimirum si de facto Romae facta illa recognitio, quae tamen collatio habebit effectum, si vera fuit conditio, secus si falsa, ~~interim~~ tamen provisus

visus capere non poterit possessionem, quousque constiterit, conditionem appositam veram esse ob periculum intrusionis, ac ita Ordinarius cavere debet in literis provisionis. Castrop. *loc. cit. num. 6.* Garc. *num. 777. & 779.* qui etiam n. 778. addit, sic quoque Episcopum probabiliter dubitantem, num Romæ facta dicta recognitio, non posse licite providere de beneficiis vacantibus in mense Martii vel Septembr. (qui aliàs, seclusa alternativâ, competeant Ordinario vi regulæ reservatoris 8. mensium) nisi sub dicta conditione.

Quaestio 579. Num Episcopus duarum Diocesum acceptando alternativam pro una, censetur aut teneatur hoc ipso etiam accipere pro altera?

Respondeo negativè; expedire enim potest, ut acceptet pro una, & non pro altera. Card. de Luca. *de benef. d. 19. n. 5.* ubi, quod id ipsum procedat, etiam si istæ Dioceses essent unitæ principaliter, & citat pro hoc Gonz. *gl. 58. num. 22.* & dicit, sic absolute supponi in *Casarang. beneficii.* apud Garc. n. 706.

Quaestio 580. An, & qualiter missis jam literis, sed nondum factâ dictâ recognitione Romæ, vel etiam eâ jam factâ possit Ordinarius penitere, & se ad jus commune reducere?

Respondeo ad primum: ante factam recognitionem à Datario certum est, quod possit Ordinarius penitere, & penitendo declinare alternativam; cum ante illam ei nihil adhuc concessum sit, sed is procuret, ut concedatur; adeoque desistere potest à procuratore. Castrop. *cit. p. 23. §. 4. n. 11.* ex Gonz. *gl. 63. à n. 22.* Verum tenetur tunc Ordinarius monere nuncium, vel ipsum Datarium de hac penitentia, ne literæ missæ, & jam revocata, adeoque nulla recognoscantur & approbentur, & sic Papa irideatur: quin & in suis provisionibus detrimentum patiat; cum satis probabile sit, ex vi revocationis, etiam non intimatæ, cessare acceptationem factam. Castrop. *loc. cit.* verum circa hoc

2. Respondeo secundò: si antequam nuncius vel Datarus moneatur de hac penitentia Ordinarii, Datarus literas ab eo missas recognoscat & approbet, probabiliter recognitio & approbatio est valida, non obstante revocatione non intimatâ; eò quod juxta textum *Clem. 1. de renunciatione.* cessio beneficii teneat, quousque hæc cessio fuerit intimata, ut illusio & variatio in personis ecclesiasticis vitetur. Adeoque jam verum non est, quod factâ revocatione acceptationis non intimatâ, non sit amplius acceptatio; cum acceptatio firma perficitur, neque valeat cum effectu revocari ab acceptante, quousque is revocationem notificet. Castrop. *ibid. n. 12.* ex Gonz. *loc. cit. n. 48.*

3. Respondeo tertio: postquam literæ dictæ recognoscuntur à Datario & approbata, revocari non potest acceptatio cum effectu sine scitu & consensu Pontificis; cum enim, ut dictum, ista concessio involvat contractum initum ex mutuo consensu Papæ & Ordinarii, hinc resultat, quod sola declaratio Ordinarii declarantis, nolle se amplius uti alternativâ jam acceptatâ, non sufficiat, cum distractus exigit eundem simultaneum consensum,

P. Lauren. Fori Benef. Tom. 11.

qui in contractu requisitus erat. C. de Luc. *de benef. d. 93. n. 3.* citans Gonz. *gl. 58. n. 14.* Mand. *conf. 18. n. 8.* Put. *decif. 88. l. 3.* item Corrad. *l. 3. c. 6. num. 10. & 12.* Sed neque tenetur Papa renunciationem hanc admittere, sed eam rejicere potest, si causæ legitimæ illius non proponantur, Castrop. *loc. cit. §. 5. n. 3.* solet nihilominus quandoque hujusmodi renunciationem admittere. Corrad. *loc. cit. n. 11.* ubi etiam hujus rei praxin ponit ex Gonz. *gl. 58. n. 23.* quod nimirum, postquam Papæ porrectus est libellus supplex, illum ad Datarium remittit, qui illius nomine aut admittere aut rejicere solet; prout sibi bene visum ob causas in libello expressas. Et tunc nihil aliud agitur, quam quod acceptatio semel facta cancelletur & cassetur de libro Dataris, & in margine cassatio acceptationis cum anno, mense, die, annotatur. Castrop. *loc. cit. §. 5. n. 33.*

4. Respondeo quartò: neque etiam iudicet Ordinarius, absentando se à Diocesi sua, potest revocare acceptationem alternativam sine consensu Papæ; per solam enim absentiam Episcopi non resolvitur alternativa in præjudicium Papæ; sed solum inducitur simplex suspensio in præjudicium Episcopi. Lott. *l. 2. q. 41. n. 47.* citans Rot. in *Faventina Canonisatus.* 16. Decemb. 1585. Quamvis tamen in isto casu pro resolutione alternativæ sufficiat consensus implicitus Papæ, ut, si ipse conferat contra usum alternativæ: ubi enim consensus requiritur, non minus tacitus, quam expressus attenditur juxta *Decium conf. 31. n. 4.* & *Surd. conf. 355. n. 16.* Lott. *n. 48. & 49.* Ac propterea, si post acceptatam alternativam doceretur, non tantum Episcopum contulisse jure suo ordinario in suis 4. mensibus, sed etiam Papam in suis 8. utique contractus hic censeretur contrario consensu resolutus; eò quod Papa videretur approbasse recessum Episcopi. Lott. *num. 50. & 51.* citans pro hoc *decif. Rotæ in Paduana Prioratus.* 18. Maji 1611, in qua tamen dictum, ut Lott. *n. 52.* gratiam alternativam pendere ex consensu Papæ, non ex scriptura acceptationis, quæ exigitur, ut inde probetur factum acceptationis. Adeoque e contra necessarium non est, ut contrarius consensus, Papæ nimirum, quo in dictam dissolutionem alternativam contentit, per scripturam iustificetur; nam neque scriptura est necessaria pro recessu à contractu celebrato in scriptis, nisi scriptura fuerit adhibita pro forma contractus, eò quod contrahentes à principio noluerint aliter valere contractum, quam si in scriptis fieret. Lott. *n. 53. & 54.*

Quaestio 581. Ad qua beneficia se extendat alternativa?

Respondeo primò in genere, videnda esse, quæ dicta sunt supra ad primam partem hujus regulæ, in quaest. quænam beneficia cadant sub reservatione mensium; ad eadem enim extendit se alternativa, exceptis solum iis, quæ non sunt liberæ collationis. Chok. *hic gl. 16. n. 1.* hinc

2. Respondeo secundò: extendere se illam ad omnia beneficia, sive sint cum cura, sive absque cura; sive regularia, sive secularia, qualitercunque qualificata &c. quæ aliàs reservata non sunt, & ad liberam ipsorum Episcoporum dispositionem spectant; qualia sunt, quæ Episcopi absque alterius dispositione, electione, præsentatione, consilio, consensu vel interventu providere possunt, seu quorum provilio à solius Episcopi voluntate dependet.

pendet. Castrop. loc. cit. §. 3. num. 1. Chok. loc. cit. Garc. p. 5. c. 1. n. 475. Gonz. gl. 45. n. 10. Et qualia adhuc censentur in ordine ad effectum alternativam, quæ Episcopus tenetur ex fundatione vel statuto, aut aliunde conferre certo generi personarum, v. g. filiis familias, personis de certo Collegio. Card. de Luc. cit. d. 93. n. 5. Garc. nu. 476. citans Gonz. ubi ante. n. 19. Put. decis. 162. l. 2. Item beneficia curata & parochialia, etsi conferenda sint dignioribus & per concursum. Garc. ibid. citans Gonz. ubi ante. n. 22. & sic resolutum dicens à Rota in abul. parochialis. in his enim ex parte Episcopi libera est collatio; cum solus conferat sine consilio, interventu, præsentatione aliorum, & licet in cui dando non sit absoluta potestas Episcopi, id tamen non est considerabile ad effectum hujus regulæ, de hoc nihil dicentis. Garc. ibid. ex Gonz. loc. cit. Lott. l. 2. q. 40. n. 123. Item ad ea, ad quæ præsentatio seu electio competit soli Episcopo; liquidem prima beneficii dispositio, quæ attenditur, libera est, & alia ex illa necessariò sequitur. Castrop. loc. cit. Garc. n. 733. Atque ita, dum Episcopus ratione dignitatis suæ habet jus præsentandi ad aliquod beneficium, habebit in eo locum alternativam, non obstantem, quòd institutio spectet ad alium. Garc. n. 734. idem est in electione, v. g. cum electio personæ in penitentiarij spectat ad solum Episcopum, quomodocunque illa consideretur, intrabit in ea alternativam, quamvis personæ electæ faciendæ sit collatio ab Episcopo & Capitulo, vel à solo Capitulo. Garc. n. 735. Et hæc procedunt, si Episcopus gaudet alternativam, etiamsi beneficia, ad quæ præsentare, vel eligere, vel etiam quæ conferre habet Episcopus, sita sunt in aliena Diocesi. Garc. cit. n. 734. & 705. citans pro hoc num. 706. Gonz. gl. 10. n. 4. & Rot. decis. aliquot.

3. Econtra ad liberam Episcopi dispositionem non spectabunt, adeoque in iis locum non habebit alternativam: primò, ad quæ præsentare, vel quæ conferre non potest sine consilio alterius; tò libera enim denotat potestatem faciendi actum suam sponte, & irrequisitè alterius voluntate, juxta c. 1. de rescript. & ibi. gl. Chok. hic. gl. 17. n. 2. idque etiam, licet dictum consilium sequi non teneatur. Gonz. gl. 46. nu. 35. Multoque minus, dum eger alterius consensu, utpote quod minorem libertatem importat; cum majoris effectus sit consensus quam consilium; quia consilium sufficit petere, & sequi non est necesse. Chok. ibidem, cum Gonz. gl. 47. & 48. ubi fusè hanc materiam consensûs & consilii tractat.

4. Secundo: ea, circa quæ disponere nequit sine interventu seu præsentia alterius, v. g. Capituli, ut habet textus Reg. Interventus verò hic, seu præsentia importat scientiam & intelligentiam, non tamen consilium vel consensum. Unde si statutum vel alia quæpiam dispositio prohibet fieri actum sine interventu alterius, satis erit illius præsentia, etiamsi non consentiat, vel consulat illum actum fieri. Neque ab eo petendum consilium vel consensus, ut Bald. in l. nam ita Divus. de adop. Chok. loc. cit. n. 4. non tamen propterea frustra erit talis præsentia, quòd hoc adhuc commodi ex ea oriatur, quòd actus majore cum deliberatione, maturitate, utilitate, fraudis etiam & doli exclusionem expediat, ut Tiraq. de l. connubial. gl. 6. n. 32. Chok. n. 5. Circa quæ illud observandum: quòd si illi, qui consentire, consulere, intervenire habent, nolint ista subire, poterunt compelli, adiri que Superior, qui

illis mandet; quibus rursus recusantibus, Superior consentiet, intervenietque vel alius ex illius mandato. Chok. nu. 6. citans Lamb. de jurep. l. 1. p. 2. q. 1. d. 20. per tot.

5. Tertio: excluduntur ab alternativam etiam ea, utpote non libera adhuc collationis, in quorù provisione citra consiliu, consensum, præsentia alterius necesse est intervenire quocunque alio modo ministerium alicujus, vel jussus Superioris, alijsve modis, quos obiter proponit Gonz. gl. 49. Chok. loc. cit. n. 7. Quamvis tamen adhuc liberam in ordine ad effectum alternativam collationem illam esse dicat Lott. l. 2. q. 40. n. 122. ubi ex statuto Ecclesiæ, aut jure singulari aliquo tenetur Episcopus conferre sub testimonio duorum vel trium, quod testimonium minime habet vim consilii aut assensûs; citat pro hoc decis. Rot. 600. p. 2. Recent. Cum it, ut ibi dicitur, sint verius testes bonæ vel malæ collationis, quam participes.

6. Denique, ne beneficium dici possit libera collationis in ordine ad dictum effectum, impedit consuetudo operandi. Card. Luca. cit. d. 93. n. 6. In his itaque beneficiis non libera collationis locum non habet alternativam, sed de iis provideri debet in 4. mensibus ordinariis Martio, Junio, Septembri, Decembri, perinde ac si alternativam acceptata aut concessa non esset. Pirh. loc. cit. Chok. hic. gl. 16. n. 2. citans Monet. de opt. c. 3. q. 3. n. 88. & Gonz. gl. 45. Porro observandum in his, non tam proprietatem, quam possessionem spectari, ita ut, si quis sit in quasi possessione præsentandi, consentiendi, consultandi, assistendi, aliãve actionem ad provisionem requisitam efficiendi, etiamsi quò ad proprietatem legitimo jure careat, id sufficiat, ut beneficium non dicatur libera collationis; sicut è contra, dum Episcopus est in possessione conferendi liberè, etsi careat quò ad hoc proprietatem, beneficium dicatur collationis libera; quia in jure conferendi attenditur potius possessio, quam proprietatem; juxta c. olim. & c. cum Ecclesia. de causa possess. & prop. Castrop. cit. p. 23. §. 3. num. 10. Garc. n. 478. Gonz. gl. 45. §. 3.

Quæstio 582. *Uterius magis adhuc in specie, an & qualiter se extendat alternativam ad beneficia, quæ spectant ad simultaneam collationem Episcopi & Capituli, dum convenit inter illos de collatione faciendâ per turnos, quod jura permittunt.* cap. ult. de præb. in 6. Clem. 2. de jurep.

1. **R**espondeo primò: dum divisio facta est per vices, hoc est, ut unâ vice provideat Episcopus, alterâ vice Capitulum, alternativam intrat ex parte Episcopi, si vè Episcopus gaudet alternativam, & vi illius providebit, dum nimirum beneficium vacat mensè alternato, & tempore vacationis est turnus Episcopi. Castrop. cit. §. 3. num. 3. Garc. à num. 707. Gonz. gl. 45. §. 1. n. 13; sic sæpe à Rota decisum referentes; in eo enim casu, esto, quòd jus radicale conferendi commune sit Episcopo & Capitulo, factâ tamen concordia seu dictâ divisione, quò ad exercitium & usum, qui attenditur, divisum est, ita ut integrè & in solidum unicuique competat in suo turno absque ullo alterius interventu; & sic Episcopus jure proprio, & non communi liberè conferat in suo turno sine interventu Capituli. Castrop. loc. cit. Garc. nu. 709. id ipsum quoque pluries à Rota decisum referens. Econtra

tamen, cūm Capitulo non suffragetur alternativa, utpote non concessa inferioribus Collatoribus, sed solis Episcopis, si vacatio contigerit in mense alterato Ordinario, v.g. in Februario, & sit turnus Capituli, Capitulum providere non potest, sed Papa, utpote cui tunc reservatum tale beneficium; cūm tunc non sit de libera collatione Episcopi, sed alterius. Providere tamen poterit Capitulum, si beneficium vacatio contigerit in 4. mensibus ordinariis Martio, Junio &c. & simul tunc sit turnus Capituli. Castrop. *ibid.* Idem est dum divisio facta per choros seu latera, ita ut beneficia sedentium ex choro dextero, seu dextera parte chori pertineant ad Episcopum, sedentium ex sinistro ad Capitulum. Castrop. *ibid.* n. 4. citans Gonz. *ubi ante.* n. 36. Garc. n. 710. Idem quoque est, dum divisio facta per annos, Castrop. n. 6. Garc. n. 714. Gonz. n. 55.

2. Respondeo secundò, si divisio facta per menses, ita ut unus mensis competat Episcopo, alter capitulo, cūm divisio solum fieri possit circa 4. illos menses citra alternativam ordinarios, Martium, Junium, Septemb. Decembrem, cūm reliqui sint reservati vi primæ partis regulæ, ut alternativa iniret, & eam gaudere possit Episcopus, necessariò ei in hac divisione assignari debent Martius & Septemb. dum loco illorum Papa vi alternativæ concessa cedat ei 4. alios, nempe Februarium, Aprilem, Augustum, Octobrem, in quibus vacantia beneficia tunc poterit providere vi alternativæ, & turni sibi competentis: nam si ei in divisione assignaretur Junius & Decemb. cūm hi menses non permurentur, sed sint fixi, Episcopus frui nequibit alternativam, ne aliàs Capitulum perderet omnino provisionem sibi competentem; quia perderet eam pro mensibus Martii & Septemb. utpote qui per alternativam reservantur Papæ, Ita Castrop. *loc. cit.* num. 5. citans Gonz. *ubi ante.* num. 38. quibus non video qualiter obstat, quæ habet Garc. num. 712. & ob quæ negat, in hoc casu alternativam habere locum: quòd nimirum, dum Papa pro duobus illis mensibus Martio & Septembri sibi cessis ab Episcopo vi alternativæ concessa dat duplum, nimirum 4. menses, adeoque non servetur proportio.

3. Respondeo tertio: si divisio facta per hebdomadas aut dies, alternativa etiam respectu Episcopi locum non habet; cūm hæc turni divisio repugnet divisioni alternativæ, utpote quæ facta est per menses, dum una eademque hebdomada quandoque participet de utroque mense, Ordinario & Apostolico. Garc. n. 713. Castrop. n. 7. Gonz. *ubi ante.* n. 49. post itaque etiam hebdomada & dies utriusque, nempe Capituli & Ordinarii occurrere in uno eodemque mense.

4. Porro observandum hic primò: quòd dictum de intrante alternativa, dum simultanea collatio divisiva est inter Capitulum & Episcopum, id quoque locum habeat, dum sola electio, nominatio, præsentatio personæ divisiva est, & collatio remanet simultanea seu communis, ut contingit in aliquibus Ecclesiis. Garc. n. 715. qui etiam in *seq.* idem esse dicit, in jure præsentandi communi Episcopo ratione dignitatis (intellige cum patronis Ecclesiasticis; beneficia enim juris mixti, ubi Episcopus est unus ex compatronis, non cadent sub alternativa; quia non cadunt sub reservatione primæ partis regulæ) per concordiam tamen divisivam, ita ut Episcopus tunc quò ad turnum suum possit frui alternativam quò ad præsentandum.

E. Leuren, Fori Benef. Tom. II.

2. Secundò observandum, hæc omnia de intrante alternativa ex parte Episcopi, ubi facta est divisio dicta per turnos, etiam post acceptationem alternativam, vel tempore, quo de hac acceptatione tractabatur, procedere adhuc, etiam si dicta concordia seu divisio facta non fuerit confirmata auctoritate Apostolica, tradunt Castrop. *loc. cit.* n. 8. Garc. n. 726. non obstante præjudicio, quòd in hoc videtur fieri sedi Apostolicæ, dum hac ratione beneficia, quæ ante dictam concordiam erant simultaneæ collationis, adeoque, utpote non liberæ collationis, conferri non poterant, nisi in 4. mensibus ordinariis, jam per dictam concordiam, seu divisionem turnorum evadant liberæ collationis, utpote in quibus solis alternativa locum habet, & consequenter libera à reservatione regulæ reservatoris 8. mensium; quia eò ipso, quòd permissum est in jure communi facere hujusmodi concordiam seu divisionem, Episcopus & Capitulum utuntur jure suo, adeoque non committunt in eo fraudem, esto, per accidens inde resultet dictum præjudicium Sedis Apostolicæ, & derogatio dictæ reservationis; quia illud præjudicium venit in consequentiam, & sic non attenditur, juxta *l. si quis nec causam. ff. si certum purat.* & ibi Jason. n. 3. & Prob. ad Monach. in *c. in illis n. ult. de preb. in 6.* Addit etiam Garc. n. 727. adhuc intrare alternativam, etiam si concordia dicta confirmata esset per Sedem Apostolicam cum clausulis: *reservationibus Apostolicis, & sine earum præjudicio;* cūm clausula illa non ponatur ad tollendam alternativam, sed ad præservandas reservationes Apostolicas, sive 8. sive 6. mensium, & alias: ita ut per talem confirmationem non detur jus in reservatis, & sic per illam clausulam potius exprimat id, quòd de jure inest.

6. Observandum denique quòd ait Pirh. de *prob.* n. 356. quòd cūm collatio canonicatum in Cathedralibus in mensibus 6. ordinariis seu non pontificiis, ex consuetudine vel privilegio, aut alio speciali jure spectat ad eadem Capitula, & nullatenus ad Episcopum, quò ad hæc beneficia alternativa vix locum habeat, etsi Episcopi apud suas Ecclesias resideant.

Quæstio 83. Quandonam cesset gratia alternativæ citra abusum illius?

1. Respondeo in sequentibus. Primò per translationem Episcopi ad alium Episcopatum, ita ut si velit etiam pro isto Episcopatu, ad quem transfertur, uti alternativam, debeat de novo pro eo Episcopatu eam acceptare; cūm prior acceptatio solum fuerit pro Episcopatu dimisso, nec etiam fieri possit acceptatio pro Episcopatu futuro. Card. de Luca. de *benef.* d. 93. n. 22. Castrop. p. 23. §. 5. n. 1. Garc. n. 484. citantes Gonz. *gl.* §. 8. d. n. 18.

2. Secundò, per mortem Papæ, vel Episcopi eam acceptantis, ita ut non transeat ad successorum. Card. de Luca. *loc. cit.* n. 21. Chok. *hic gl.* 2. n. 1. Castrop. *loc. cit.* n. 2. citans Gonz. *ubi ante.* n. 17. & Nav. *cons.* 31. n. 2. de *prob.* cum enim alternativa sit quidam personalis contractus & mutua obligatio inter Papam & Episcopum, quolibet eorum pereunte, extinguatur. Castrop. *ibid.* Item morte Papæ cessant regulæ Cancellariæ, & jus Ordinariorum revertitur ad terminos juris communis. Castrop. *ibid.* Card. de Luca de *benef.* d. 16. n. 8. & d. 31. n. 4. & 5. ubi dicit, id esse absolutum principium beneficiale. Garc. n. 643. & 644. ubi etiam ait, idem esse, dum Papa renun-

Y 2

tiare:

ciaret Papatui; cum talis renunciatus quod ad hoc habeatur pro mortuo, & mors civilis æquiparetur naturali, citat pro hoc *Æn. de Falc. q. 5. §. 1. n. 8. Paris. conf. 19. à n. 9. l. 4. Mand. ad reg. 30. q. 7. n. 14.*

3. Tertiò per renunciationem illius, si ea à Papa acceptetur, de quo dictum paulò supra. *Castrop. loc. cit. n. 2.* An autem Episcopus, qui post acceptatam alternativam obtinuit indultum à Sede Apostolicà, ut possit conferre beneficia vacantia in omnibus mensibus, per tale indultum censetur renunciare alternativæ, dubitatur; negant id probabilius *Gonz. gl. 53. ex num. 43. Caputaq. decis. 309. p. 1. Germon. de indult. Card. §. volumus. n. 11. apud Garc. n. 737.* qui iis consentire videtur; eò quòd alternativam non sit incompatibilis cum indulto conferendi in omnibus mensibus.

Questio 584. An, & qualiter amittatur alternativam per abusum illius?

1. **R**espondeo primò: censi abusum, & amitti alternativam, si Episcopus se intromiserit in provisionem beneficiorum, quæ per hanc regulam vel aliàs Sedi Apostolicæ reservata sunt (vel etiam affecta. *Corrad. in pr. benef. l. 3. c. 6. num. 32. & alii passim*) aut eorum provisioni impedimentum quoquo modo præstiterit, ne debitum effectum consequatur; sic habet text. reg. Per quæ verba duplex abusus indicatur. *Lott. l. 2. q. 41. à n. 2. Chok. hùc gl. 20. n. 2.* Primus insinuatus istis verbis regulæ se intromiserit: consistens nimirum in eo, quòd Episcopus de facto attentet conferre vacantia in mensibus Apostolicis, vel aliàs quomodolibet reservata, in quo casu videtur simpliciter abuti privilegio, indèque ingratitude notari. Alter istis verbis: *aut impedimentum præstiterit:* dum nimirum nititur impedire effectum gratiæ Apostolicæ, quod secundum licet minùs frequens videri possit, cum Episcopus, qui nõ contulit, rarò se opponat provisionibus Apostolicis, gravius tamen, ut ait *Lott. n. 3.* implicat delictum, & est scelus scelesti addere, ut *Lott. n. 7.* quod credo intelligit, dum & ipse Episcopus contulit reservatum, & insuper factam de eo provisionem Apostolicam nititur impedire. Ad hunc secundum abusum spectat, velle de substantia ipsius gratiæ cognoscere, dum ipsi Episcopo est demandata executio; cum de iudicio Sedis Apostolicæ velle iudicare, præfacta sit auctoritas, juxta *c. 2. de confirm. utili vel inutili. Lott. n. 7. & 8.* Item huc spectat, ad quod etiam potissimum respexisse videtur regula, dum executio alteri mandata est, & hanc impedit Episcopus, in quo adhuc gravius delinquit. *Lott. nu. 11.* Hanc quoque pœnam amissionis alternativæ intrare, dum Episcopus sese intromitteret scienter in provisione beneficiorum, non quidem reservatorum, jure tamen præventionis provisorum, sive validè sive invalidè; eò quòd licet ea aliàs reservata non sint, per appositionem tamen manus Papæ manent affecta, & sic intret privatio regulæ, quæ loquitur de beneficiis reservatis vel affectis. *Garc. n. 761.* Non tamen intrabit hæc pœna, dum Episcopus scienter se intromittit in provisione beneficii litigiosi contra *c. 11. & 2. ut lite pendente, in 6.* eò quòd beneficia litigiosa non sint reservata, licet durante lite prohibeatur Ordinarius ea conferre; regula autem solum privat alternativam intromittentes se in provisione reservatorum, vel affectorum, quæ pœna non est extendenda. *Garc. n. 760.*

2. Porro limitanda est responsio, ita ut, si Episcopus contraveniret, & violaret alternativam ex proposito, & datâ operâ in fraudem ad eximendum se ab alternativam, de cujus acceptance forsitan eum pœnitebat, licet statim amittat alternativam quòd ad se, & in sui damnum, non tamen quòd ad Papam; quia fraus & dolus nemini patrocinari debet, nisi Papa talem renunciationem acceptasset. *Garc. n. 750.*

Questio 585. An Episcopus propter talem contraventionem vel abusum non solum privetur alternativam, sed & 4. mensibus ordinariis, nimirum Martio, Junio, Septemb. Decemb.

Respondeo negativè; sed statim Episcopus restituitur, seu redit ad 4. illos suos menses, & Papa ad 8. prout prius ante acceptancem alternativæ. *Chok. hùc gl. 20. n. 6.* citans *Mand. conf. 21. nu. 1. & Anton. Augustinum in suo repertorio. verbo alternativam. Corrad. l. 3. c. 6. nu. 40. Garc. nu. 746. & 749. ex Gonz. gl. 66. n. 149.* Addit tamen *Garc.* quòd, ut Episcopus in hoc casu gaudeat dictis 4. mensibus ordinariis, necesse sit, certiorum facere Papam seu Datarium de amissione alternativæ, vel ei coram illis renunciare, nisi aliàs Papa amissionem acceptasset expressè & dispositivè.

Questio 586. Num dicta pœna incurratur ipso jure absque orani sententiâ?

1. **R**espondeo: videtur probabilis, quòd in his casibus ipso jure, mox à commissio delicto gratiæ & usu alternativæ destitutus existat, ac si nunquam eam habuisset, ac consequenter provisiones prætextu illius deinceps faciendæ sint nullæ. *Corrad. l. 3. c. 6. n. 34.* (ubi etiam quòd non tantum privatus sit jure conferendi, sed & quasi possessione, & hoc ipsum significatur per *rd usq.*) *Garc. nu. 738.* citans plures *Rota* decis. *Chok. cit. gl. 20. à n. 3.* citans *Gonz. gl. 56. n. 119.* vel ut eum citat *Lott. n. 29. Lott. loc. cit. n. 12. & seq. contra Castrop.* qui tenet, requiri ad minimum sententiam declaratoriam delicti, & usque ad illam per talem validè conferri beneficia sibi aliàs vi alternativæ competentia; ne si id in pœnam delicti non possit, etiam ante dictam sententiam cogere pœnam promerit ipse in se exequi. Ratio responsionis desumitur ex illis verbis regulæ: *eo ipso:* quæ important privationem à lege ipso jure & lata sententiâ absque ministerio alio, juxta *Gl. in c. quam sit. v. eo ipso. de elect. in 6. Chok. & Lott. l. cit.* Et pœnæ imposita ipso jure seu ipso facto, quæ consistunt in onere, privatione, & non requirunt actionem seu executionem positivam, qualis est pœna, de qua hùc, statim incurruntur absque alia executione & sententiâ, juxta *c. Rudolphus. de rescriptis. Garc. nu. 744. & 748.* & ex eo *Chok. cit. n. 4. Lott. loc. cit. n. 30. & seq. ubi n. 31.* quòd neque ullâ opus sit intimatione factâ Episcopo, qui delinquit; cum is non possit ignorare aut factum, quòd ab ipso processit, aut dispositionem juris, & consequenter se amissionem privilegii; sive factum consistat in mero simplici abusu (generaliter siquidem statutum, privilegium ei non prodesse, qui eo abutitur. *l. nullos. l. judaicos. c. de judaics. Surd. decis. 307. num. 9.*) sive ipsum factum consistat in actibus è diametro contrariis, & cum ipso privilegio in-

compa-

compatibilibus, quo casu censetur eidem privilegio renunciatum: Atque ita intimatio non debet fieri scienti, ubi ea ad alium finem non requiritur, quam notificandi. *Lott. num. 36. citans Menochi. conf. 1004. num. 6. Tiraq. de retract. conf. ang. §. 36. gl. 2. num. 30. &c. Quin etiam addit Garc. cit. nu. 748. quod hæc procedant, sive contraventio Episcopi sit notoria sive non; adeoque verum non est se, quod tradit Gonz. nimirum quod, quando contraventio Episcopi non est ita notoria & clara, ut nullâ tergiversatione possit celari aut contraverti, necessaria sit judicialis declaratio, citato & audito Episcopo; eò quod licet privato induceretur ipso jure per hanc regulam, nihilominus requiratur sententia declaratoria præviâ summariâ causâ cognitione de contraventione. Quamvis admittat Garc. quod ubi agitur de beneficio, debeat contraventio Episcopi & amissio alternativæ concludenter probari per eum, qui se in eâ fundat, & consequenter Judex super ea judicare, saltem tacite. Addit etiam Corrad. l. 3. c. 6. n. 34. quod etsi opus non sit declaratio ad penam amissionis incurrendam, negari tamen non posse, quin collationes factæ contra formam hujus regulæ, & per abusum alternativæ, quandoque per Papam invalidæ & irritæ declarentur, ut ostendit Gregor. XIII. in Archiepiscopo Hispal.*

2. Verumtamen etiam responsio nostra limitanda est primò, ut non procedat, ubi Episcopus contraveniens habuisset justam seu coloratam causam ignorantie vel excusationis ad providendum de beneficiis reservatis. *Chok. gl. 20. num. 5. citans Gonz. gl. 56. num. 128. & dicens, id illum variis modis exemplificare. Garc. num. 738. & 732. ubi, quod dum se Episcopus intromittit in provisione beneficiorum reservatorum Papæ propter ignorantiam reservationis, ea ignorantia eum præservet ab amissione alternativæ, si fuerit ignorantia probabilis facti, ut quia v. g. ignorabat, defunctum fuisse officialem Papæ, aut familiarem Cardinalis, vel quia verisimiliter credit, defunctum in longinquis partibus decessisse in suo mense; quia de hoc fama erat: vel quia putabat, Sedem Apostolicam vacare. citat pro hoc Gonz. gl. 56. num. 128. Corrad. l. 3. c. 6. num. 38. Idem esse dicit Garc. si reservatio esset secreta & particularis, cujus datur justa ignorantia. Quod si tamen talis ab initio jusse ignorans, postquam postmodum certus factus fuit de reservatione, & quod nullatenus providere potuerit, procedat ad ulteriorem effectum suæ provisionis, v. g. mittendo provivum à se in possessionem, amittat eo ipso alternativam; eò quod jam scienter impedimentum præstet, ne provisio apostolica effectum consequatur. *Garc. nu. 756. & 757. ex Gonz. gl. 56. num. 141. Ait tamen Garc. cit. nu. 757. sibi non placere alterum, quod ibid. tradit Gonz. nimirum tali modo talem amittere alternativam, ubi post acceptam noticiam talem à se provivum & missum in possessionem non curaverat quantum in se est, à possessione tali removere, ut ea vacua maneat, & ne provisio Apostolica in ea capienda impedimentum habeat. At si ignorantia sit juris, v. g. quia ignorabat, reservationem in jure, aut in regulis Cancell. & constitutionibus Apostolicis contentam, amittit alternativam, saltem in foro exteriori; quia ignorantia juris non excusat, nisi sit ignorantia juris dubii, & obscuri, cujus error est probabilis & justus, & æquiparatur errori facti juxta Bellamer. de permut. p. 11. q. 4.**

P. Leuren, Fori Benef. Tom. II.

Garc. num. 753. Secus tamen etiam est in foro conscientie, ubi Episcopus ex ignorantia juris se intromisit, sincerè tamen & bonâ fide, & dum non impugnantur provisiones per talem vigore alternativæ factæ. Garc. num. 754. cui non obstat, quod ignorantia juris non dubii non excuset, etiam in conscientia à devolutione, ut Rota; quia devolutio inducitur, non delictum, sed ob negligentiam, quæ etiam dari videtur in ignorante jus. Garc. num. 755.

Questio 587. An saltem ad hoc, ut reipsâ incurfa censetur hæc pena amissionis alternativæ, requiratur intimatio desuper facta Papæ, ejusdemque declaratio seu acceptatio illius amissionis, ut hæc amissio fortisur effectum, cum Papæ possit interesse, alternativam in Episcopo conservari, inductaque sit hæc privatio alternativæ, non tantum in odium Episcopi, sed & in favorem Papæ; ea autem, quæ in favorem alicujus annullantur, effectum non habeant, quousque ipse annuat irritationi, ut pluribus exemplificat Gonz. gl. 56. n. 40. apud Castrop.

1. **R**espondeo negativè. *Castrop. cit. §. 5. nu. 70. Garc. 746. & 747. citantes Gonz. gl. 56. nu. 124. Corrad. pr. benef. l. 3. c. 6. nu. 34. Lott. l. 2. q. 41. à num. 14. Papa enim per ipsam hanc regulam satis declarat intentionem & voluntatem suam, ut Episcopus eo ipso, quod abusus fuerit alternativæ, eâ privatus existat, unde cum jam habeamus claræ, expressæ, & indubitatæ, frustra exigitur nova declaratio. *Castrop. Garc. l. c. Additque rectè Castrop. hujus contrarium esse, nimirum consensum illius, in cujus favorem à lege fit annullatio, dum is à legislatore distinctus est, cum tunc illius consensus per legem non exprimitur. Addit etiam Garc. nunquam auditum, talem declarationem Papæ aliter factam fuisse, quam per regulam ipsam, esseque valde absurdum, imponere Papæ hoc maximum onus declarandi de novo in specie cui libet Episcopo contravenienti, quod per legem generalem & expressam jam omnibus declaravit; maxime, cum eo ipso, quod Episcopus acceptavit alternativam cum conditionibus & gravaminibus in ea contentis, jam habuerit plenissimam noticiam de intentione & declaratione Papæ, sedque ipsum subdidit penæ absque alia nova declaratione, Ceter nihilominus *Castrop. loc. cit. num. 8. Episcopum hæc amittentem alternativam obligatum esse, Pontificem vel ejus Datarium monere de amissione, ne aliàs Papa illudatur, & jus ei quaesitum derogetur, dum in inficiis amissionis hujus, non provideret in mensibus alternatis Episcopalis, & e contra provideret in mensibus Martii & Septemb. putans sibi competere. Unde ait talem Episcopum non monentem non posse in mensibus Martii & Septemb. aliàs ordinariis providere. Idem tenet *Garc. num. 749. Quin &, dum Episcopus datâ operâ abusus fuit alternativæ, & hinc eam quò ad se, ut dictum supra, amitteret, adhuc opus esse certiorare Papam in ordine ad effectum amissionis, & ut Ordinarius providere possit in 4. his mensibus, satis indicat *Garc. num. 750. Nec sufficere certiorationem de violatione, nisi etiam fieret mentio de fraude & animo, qua facta est, & nihilominus Papa eam acceptaret,*****

Y 3

2. De

2. De cetero rectè ex his inferitur, provisiones à tali Episcopo factas vi alternativæ post eum absum statim ante omnem Papæ acceptationem & scientiam de contraventione, & hinc secutâ amissione, esse nullas, perinde, ac si Episcopus nunquam acceptasset alternativam. Neque verum, quod tradunt Felin. in C. de quarto. de præscrip. num. 33. Navar. in Man. c. 23. n. 104. Gonz. gl. 56. num. 124. aliique apud Garc. num. 745. provisiones interim vigore alternativæ factas, esse in pendentia, ita ut Papâ acceptante postea amissionem, censeantur nullâ à principio; collatio siquidem est actus legitimus, qui non debet esse in pendentia, nec vagari in incerto, juxta c. 2. de elect. junctâ gl. Gar. cit. num. 745.

Quæstio 588. Qualiter subveniat tali Episcopo, qui amisit alternativam per absum, si eam iterum habere velit. Item provisio ab illo?

Respondeo ad primum, debere illum accedere ad Papam narrando, qualiter, cum haberet alternativam acceptatam, eam amisit per contraventionem, & petendo eam iterum sibi concedi de & ex gratiâ speciali. Garc. cit. p. 5. c. 1. n. 751. Corrad. l. 3. c. 6. n. 4.

2. Respondeo ad secundum, taliter provisio dandam novam provisionem, si ita Papæ placuerit, cum annullatione possessionis captæ, attento decreto irritante hujus regulæ, quod inficit titulû & possessionem, adeò, ut sic nulliter possidentes nequeant uti aliquo ex remediis possessoriis, nec in sumariissimo manurentionis, in quo solent exceptiones admitti. Corrad. in pr. benef. loc. cit.

Quæstio 589. Num præter reservationes contentas in corpore juris & regulis his Cancellentur reservationes quorundam aliorum beneficiorum?

Respondeo: præter illas nullas esse alias generales, seu per legem fancitas, nisi quæ apponuntur in pœnam alicujus delicti. Castrop. loc. cit. p. 24. num. 1. Sic primò ob crimen hæresis vacat ipso jure beneficium, & Papæ reservatur ex constit. Pii V. cum ex Apostolatus. datâ 6. Calen. Feb. 1566. Secundò ob crimen Simoniam vacat & reservatur ex Constit. Pauli III. Sanctissimus, quod fortius procedit in Simonia confidentiali, ob quam non solum beneficium sic obtentum, sed etiam omnia illa, quæ confidentialius obtinebat tempore commissi delicti, reservantur; juxta Constit. Paul. IV. Romanus. Pii V. Intolerabilis. Tertio beneficia parochialia, in quorum collatione servata non fuit forma præscripta à Trid. reservantur ex Constit. Pii V. Quarto reservantur beneficia ob non factam publicationem resignationum juxta formam præscriptam in Constit. Gregor. XIII. Humano, &c. Quintò beneficia offendentis litigantes in Curia Rom. & eorum Judices, Advocatos, Notarios, testes, Procuratores, ex Constit. Alexan. VI. In eminentia. Sextò beneficia collata personis inhabilibus ex aliquo privilegio à Papa concessio, vel ex instituto à Sede Apostolica confirmato, v. g. si esset statutum excludens à beneficiis descendentes ex sanguine infecto, vel ex condemnato hæresis, & tali conferretur beneficium, nulla esset provisio, & beneficium maneret Papæ reservatum, ut haberetur in Constit. Gre-

gor. XIII. In Ecclesia. datâ Idibus Novemb. 1580. Septimò beneficia eorum, qui seiplos pro aliis examinandos supponunt, vel pro consequendis beneficiis annuas pensiones offerunt, aut beneficia impetrant pro aliis, ut ab eis aliquid consequantur: vel quando pro se ipsis impetrant beneficia, cum intentione illa resignandi, ut haberetur in Constit. Paul. IV. Inter cetera. datâ. 27. Novemb. 1557. Octavò beneficia ob non delationem habitus clericalis, juxta Extrav. Sixti V. quæ est 92. in Bullario. Denique beneficia quæ Cardinales vi suorum indulgentiarum contulerunt, si ipsi beneficiati citramontani intra 4. menses, ultramontani intra 8. novas provisiones à Sede Apostolica non obtinuerint, literasque Apostolicas non expedierint; quia sic in indultis Cardinalium haberetur. Ita ferè Castrop. l. cit. ubi in reg. addit, horum beneficiorum vacationem, quia est in pœnam delicti commissi, locum non habere, quousque delictum declaratur; eò quòd censura, utpote medicinales pœnæ, absque ulla declaratione Judicis contrahantur, reliquæ pœnæ, etiam privativa, hanc declarationem prærequirant, quæ declaratio retrahitur à puncto commissi delicti, citat se ipsum in tr. de LL.

PARAGRAPHVS IX.

De Reservationibus factis per Concordata Germaniæ.

Quæstio 590. Unde hæc concordata?

Respondeo: ob dissidentes dico inter se schismate Germaniæ principes (dum eorum alii Concilio Basileensi, quod Eugenius IV. auctoritate sua dissolverat, & Antipapa Felici adharebant; alii cum Friderico III. Imperatore neutrius partes sequentes, neque Eugenii, neque Felici, dici volebant neutrales) rebus in Germania, & inter cetera quoque quò ad beneficiorum provisiones turbatissimas: dum ut ait Bzovius ad annum 1444. Collatores ordinarii ea pro arbitrio suo providebant. Capta desuper quoque tractari concordia, missis ab Eugenio Francofurtum legatis Anno 1446. (cui conventioni quinam præter Imperatoris legatos interfuerint Germaniæ principes, tum Ecclesiastici, tum seculares vide apud Nicolart. in præm. ad Concord. Germ.) eaque inita, & compositionis hujus Concordata ab eodè Eugenio in Confistorio approbata, editâ desuper paulò ante obitum constitutione. Ac denique quò ad beneficiorum provisiones à Nicol. V. ejus successore plenè certòque modo confirmata anno 1448. per Bullam, quæ incipit: *Ad sacram Petri Sedem.* & ponitur in Bullario prima inter constitutiones ejusdem Papæ Nicolart. loc. cit. Pirh. de præb. num. 357. Eugels tit. eod. num. 4. Eorundem deinceps Concordatorum observantia variorum, tum Pontificum constitutionibus, tum Imperatorum diplomatibus reborata, puta, Pii II. de data 1458. 13. Calen. Febr. Sixti IV. de data 1479. Maximil. I. de data 1518. 11. Jul. quæ distinctè mandat, ea sedulo observari per districtum Leodiensem, ubi fortè dicta observantia non nihil violata, Caroli V. de anno 1554. 9. Febr. respectu districtus Cameracensis, cum severa inhibitione, ne aliter, quàm juxta hæc Concordata provisum recipiantur, sed ut intrusi rejiciantur. Nicolart.